

Sygn. akt I ACz 223/24

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2024 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SA Anna Rachocka

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2024 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania Stowarzyszenia „Marsz Niepodległości” z siedzibą w Warszawie

z udziałem Wojewody Mazowieckiego

w przedmiocie odwołania od decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2024 r. nr WSO-I.6110.1.3.2023

na skutek zażalenia Wojewody Mazowieckiego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 2 lutego 2024 r., sygn. akt III Ns 18/24

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie w punktach pierwszym i trzecim i przekazać sprawę w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania zażaleniowego.

Anna Rachocka

UZASADNIENIE

Odwołaniem z 1 lutego 2024 r., złożonym w Sądzie Okręgowym w Warszawie o godz. 15:34, Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” z siedzibą w Warszawie (dalej również Stowarzyszenie), działając na podstawie art. 16 ust. 1 w zw. z art. 26e ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2022 r., poz. 1389, dalej PoZ), zaskarżyło w całości decyzję Wojewody Mazowieckiego z 31 stycznia 2024 r. o odmowie wyrażenia zgody na cykliczne organizowanie przez Stowarzyszenie Marsz Niepodległości zgromadzenia, mającego na celu uczczenie rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i wyrażenie dumy narodowej w dniu 11 listopada od 2024 r. do 2026 r. w godz. 14:00-19:00 na obszarze od ronda Dmowskiego/pl. Defilad (prostokąt wyznaczony liniami ulicy Al. Jerozolimskie od ronda Dmowskiego do wysokości ul. Pankiewicza; przedłużenie linii ul. Pankiewicza w stronę Pałacu Kultury i Nauki do tego budynku, z drugiej strony linia wyznaczona ul. Marszałkowską do ul. Złotej oraz przedłużenie linii wg ul. Złotej do budynku Pałacu Kultury i Nauki; dalej: przejście Al. Jerozolimskie, most Poniatowskiego, ul. Wał Miedzeszyński (zejście pętlą z mostu), ul. Wybrzeże Szczecińskie, ul. Siwca zakończone na błoniach Stadionu Narodowego, z uwagi na brak spełnienia przesłanek określonych w art. 26a ust. 1 PoZ (nr WS0-I.6110.1.3.2023).

Zaskarżonej decyzji zarzucono:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- a) naruszenie art. 26a ust. 1 PoZ, poprzez jego błędne zastosowanie, przejawiające się w uznaniu, że nie zachodzi tożsamość podmiotu organizującego zgromadzenie na przestrzeni ostatnich 3 lat, gdyż w 2021 r. odbyły się uroczystości państwowe, których organizatorem był Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, a dopiero w 2022 r. i 2023 r. organizatorem zgromadzenia cyklicznego było Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości”, podczas gdy Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” nieprzerwanie odpowiada za jego organizację od 2012 r., w tym także 11 listopada 2021 r.;

- b) naruszenie art. 57 i art. 31 ust. 3 w zw. z art. 57 Konstytucji RP oraz art. 11 ust. 1 i 2 i art. 14 w zw. z art. 11 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, poprzez nieuzasadnione i nieproporcjonalne ograniczenie wolności zgromadzeń i odmowę wyrażenia zgody na cykliczne organizowanie przez Stowarzyszenie Marsz Niepodległości reprezentowane przez Bartosza Malewskiego i Jakuba Kalusa zgromadzenia, mającego na celu uczczenie rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i wyrażenia dumy narodowej w dniu 11 listopada od 2024 r. do 2026 r. w godz. 14.00-19.00 na obszarze od ronda Dmowskiego/pl. Defilad (prostokąt wyznaczony liniami ulicy Al. Jerozolimskie od ronda Dmowskiego do wysokości ul. Pankiewicza; przedłużenie linii ul. Pankiewicza w stronę Pałacu Kultury i Nauki do tego budynku, z drugiej strony linia wyznaczona ul. Marszałkowską do ul. Złotej oraz przedłużenie linii wg ul. Złotej do budynku Pałacu Kultury i Nauki; dalej przejście Al. Jerozolimskie, most Poniatowskiego, ul. Wał Miedzeszyński (zejście pętlą z mostu), ul. Wybrzeże Szczecińskie, ul. Siwca zakończone na błoniach Stadionu Narodowego, z powodu uznania, że nie zachodzi tożsamość podmiotu organizującego zgromadzenie na przestrzeni ostatnich 3 lat, podczas gdy Stowarzyszenie Marsz Niepodległości nieprzerwanie odpowiada za jego organizację od 2012 r., w tym także 11 listopada 2021 r.;
2. naruszenie przepisów prawa procesowego, mających wpływ na wynik sprawy, tj.:
- a) naruszenie art. 7 k.p.a., art. 75 k.p.a., art. 77 § 1 k.p.a., art. 80 k.p.a., art. 89 § 1 i 2 k.p.a. oraz art. 107 § 3 k.p.a., poprzez uznanie braku podstaw do uwzględnienia wniosku o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej i dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka Łukasza Moczydłowskiego, na okoliczność organizowania przez Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” zgromadzenia publicznego pn. „Marsz Niepodległości” w dniu 11 listopada 2021 r., współpracy Stowarzyszenia z Policją przy zabezpieczeniu zgromadzenia publicznego, oddelegowania świadka przez organizatora zgromadzenia, tj. przez Stowarzyszenie do stałego, bieżącego kontaktu z funkcjonariuszami Policji, wystąpień przedstawicieli Stowarzyszenia podczas zgromadzenia publicznego (w szczególności ówczesnego Prezesa Stowarzyszenia Roberta Bąkiewicza) spokojnego i bezpiecznego przebiegu zgromadzenia publicznego, zabezpieczenia zgromadzenia publicznego przez wolontariuszy Straży Marszu Niepodległości, faktu, że zgromadzenie

publiczne odbywało się pod hasłem ustalonym przez Zarząd Stowarzyszenia „Niepodległość nie na sprzedaż”, w sytuacji, gdy dowód ten mógł się przyczynić do wyjaśnienia sprawy, zaś okoliczności na które został powołany miały dla sprawy istotne znaczenie;

- b) naruszenie art. 7 k.p.a., art. 75 k.p.a., art. 77 § 1 k.p.a., art. 80 k.p.a. oraz art. 107 § 3 k.p.a., poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i pominięcie przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy dowodów z dokumentów, artykułów prasowych oraz zdjęć i filmów, złożonych do akt przez stronę, na okoliczność ustalenia, że Stowarzyszenie Marsz Niepodległości było organizatorem zgromadzenia publicznego pn. „Marsz Niepodległości” w dniu 11 listopada 2021 r.

Powołując się na powyższe zarzuty, Stowarzyszenie wniosło o uwzględnienie odwołania i tym samym uchylenie zaskarżonej decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2024 r. (WSO-I.6110.1.3.2023) w całości i wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie przez Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” reprezentowane przez Bartosza Malewskiego i Jakuba Kalusa zgromadzenia mającego na celu uczczenie rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i wyrażenia dumy narodowej w dniu 11 listopada od 2024 r. do 2026 r. w godz. 14.00-19.00 na obszarze od ronda Dmowskiego/pl. Defilad (prostokąt wyznaczony liniami ulicy Al. Jerozolimskie od ronda Dmowskiego do wysokości ul. Pankiewicza; przedłużenie linii ul. Pankiewicza w stronę Pałacu Kultury i Nauki do tego budynku, z drugiej strony linia wyznaczona ul. Marszałkowską do ul. Złotej oraz przedłużenie linii wg ul. Złotej do budynku Pałacu Kultury i Nauki; dalej: przejście Al. Jerozolimskie, most Poniatowskiego, ul. Wał Miedzeszyński (zejście pętlą z mostu), ul. Wybrzeże Szczecińskie, ul. Siwca zakończone na błoniach Stadionu Narodowego.

Postanowieniem z dnia 2 lutego 2024 r., wydanym po przeprowadzeniu rozprawy, Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił odwołanie i uchylił zaskarżoną decyzję w całości (pkt 1); w pozostałym zakresie oddalił odwołanie (pkt 2), a także zasądził od Wojewody Mazowieckiego na rzecz Stowarzyszenia „Marsz Niepodległości” z siedzibą w Warszawie kwotę 240 zł tytułem kosztów procesu – kosztów zastępstwa procesowego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się postanowienia do dnia zapłaty (pkt 3).

Orzeczenie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

Na podstawie decyzji Wojewody Mazowieckiego z 06 listopada 2017 r. nr WSO-I.6110.20.2017, Marsz Niepodległości w latach 2017 - 2020 r. odbywał się w formie zgromadzenia cyklicznego, o którym mowa w art. 26a – 26e ustawy z 24 lipca 2015 r. prawo o zgromadzeniach, którego organizatorem było Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” z siedzibą w Warszawie.

Wojewoda Mazowiecki, decyzją z dnia 25 października 2021 r. nr WSO-I.6110.1.3.2021, wyraził zgodę na cykliczne organizowanie przez Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” zgromadzenia w celu uczczenia rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i wyrażenia dumy narodowej przez Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” na terenie m. st. Warszawy na obszarze: od ronda Dmowskiego / pl. Defilad (prostokąt wyznaczony liniami ulicy: Al. Jerozolimskie od ronda Dmowskiego do wysokości ul. Pankiewicza, przedłużenie linii ul. Pankiewicza w stronę PKiN do tego budynku, z drugiej strony linia wyznaczona ul. Marszałkowską do ul. Złotej oraz przedłużenie linii wg ul. Złotej do budynku PKiN) z planowaną trasą przejścia: Al. Jerozolimskie, most Poniatowskiego, ul. Wał Miedzeszyński (zejście pętlą z mostu) i ul. Wybrzeże Szczecińskie, ul. Siwca z zakończeniem na błoniach Stadionu Narodowego w Warszawie, organizowanych raz do roku w dniu 11 listopada od 2021 do 2023 r. w godzinach 14.00 - 19.00.

Na skutek odwołania Prezydenta m. st. Warszawy od powyższej decyzji, Sąd Okręgowy w Warszawie, postanowieniem z 27 października 2021 r., sygn. akt IV Ns 128/21, uchylił w całości decyzję Wojewody. Zażalenia na to postanowienie, wniesione przez Wojewodę oraz Stowarzyszenie, postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 29 października 2021 r., wydanym w sprawie sygn. akt V ACz 656/21, zostały oddalone.

W związku z istniejącym po 29 października 2021 r. stanem prawnym organizatorem zgłaszającym Marsz Niepodległości na podstawie art. 2 pkt 1 PoZ był Urząd do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie.

Postanowieniem z dnia 20 października 2022 r. – tj. blisko rok po odbyciu Marszu Niepodległości 2021 r., w sprawie sygn. akt I NsNc 247/22, Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych skargi nadzwyczajnej wniesionej przez Prokuratora Generalnego od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 29 października 2021 r., sygn. V ACz 656/21, uchylił w całości zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 października 2021 r., V ACz 656/21, i poprzedzające je

postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z 27 października 2021 r., IV Ns 128/21 (pkt 1), oraz oddalił w całości odwołanie Prezydenta m. st. Warszawy z dnia 26 października 2021 r. od Decyzji Wojewody Mazowieckiego nr WSO.6110.1.2.2021 z dnia 25 października 2021 r.

W latach 2022 i 2023 Marsze Niepodległości odbywały się jako zgromadzenia cykliczne, których zarejestrowanym organizatorem było Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości”.

Na skutek wniosku złożonego przez Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” do Wojewody Mazowieckiego w dniu 12 grudnia 2023 r. o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzenia Marsz Niepodległości – na zasadach analogicznych jak w latach 2017 – 2023 - Wojewoda odmówił wyrażenia zgody na cykliczne organizowanie przez Stowarzyszenie Marsz Niepodległości zgromadzenia w dniu 11 listopada od 2024 r. do 2026 r. w godz. 14:00 – 19:00, wskazując brak tożsamości podmiotu będącego organizatorem wydarzenia w 2021 r. Wojewoda wprowadził odnotował w uzasadnieniu swojej decyzji fakt, że nastąpiła zmiana stanu prawnego pomiędzy 11 listopada 2021 r. a późniejszymi latami, aczkolwiek nie poczynił żadnych konkluzji w tym zakresie, poprzestając na stwierdzeniu tej okoliczności oraz potwierdzeniu, że uroczystości, które odbyły się w 2021 r., były zgłaszane przez inny podmiot będący organizatorem i miały charakter uroczystości państwowych. Wojewoda nie wskazał żadnych innych przesłanek odmowy wyrażenia zgody na zgromadzenie cykliczne, w szczególności wynikających z art. 14 PoZ.

Sąd Okręgowy pominął wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań, na podstawie art. 235² §1 pkt 3 k.p.c., wobec uznania, że jest to dowód nieprzydatny do rozstrzygnięcia w sprawie - możliwe było wydanie orzeczenia w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, a przeprowadzenie dowodu z zeznań uczestnika mające charakter subsydiarny nie było konieczne dla jej rozpoznania.

Sąd Okręgowy pominął także dowody z postaci faktur i rachunków złożonych przez Stowarzyszenie jako dowód na wykazanie, iż było ono faktycznym organizatorem Marszu Niepodległości w 2021 r. z racji poniesienia kosztów organizacji – bezsporne było w sprawie, że organizatorem zgromadzenia, zgłoszonym w UM Warszawy, był Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, nie zaś Stowarzyszenie. Ponadto przepisy PoZ nie przewidują ani nie posługują się rozróżnieniem podmiotów współorganizujących, wskazując, iż

organizatorem zgromadzenia jest jeden konkretny podmiot – osoba prawna lub fizyczna (art. 10 ust. 1 pkt 1 PoZ).

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie Stowarzyszenia należało - co do zasady - uwzględnić.

Sąd Okręgowy wskazał, że w myśl art. 26e PoZ, do zgromadzeń organizowanych cyklicznie przepisy art. 8, art. 10-12 oraz art. 14-20 tej ustawy stosuje się odpowiednio. Podał, że zawarte w art. 26e PoZ odesłanie, obejmuje zatem też art. 16 PoZ, przewidujący odwołanie do sądu powszechnego od decyzji o zakazie zgromadzenia zwykłego, nakazując jego odpowiednie stosowanie do zgromadzeń organizowanych cyklicznie. Oznacza to, że przepis art. 16 PoZ znajduje zastosowanie do wszystkich kwestii objętych zakresem rozdziału 3a Prawa o zgromadzeniach, a więc również do decyzji Wojewody w przedmiocie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń.

Sąd Okręgowy stwierdził, że zaskarżona decyzja ma charakter władczy, kształtujący sytuację prawną innych podmiotów. Nie jest więc możliwa i zgodna z Konstytucją taka wykładnia przepisów ustawy Prawo o zgromadzeniach, która wydane przez Wojewodę rozstrzygnięcie w przedmiocie zgromadzenia cyklicznego wyłączałaby spod tej kontroli w ramach odwołania od decyzji wydanej na podstawie art. 26b ust. 3 i art. 14 pkt. 3 PoZ. W przypadku bowiem kolizji zgromadzeń w miejscu i czasie pierwszeństwo przysługuje zgromadzeniu cyklicznemu, a organ gminy jest zobowiązany do wydania decyzji o zakazie zgromadzenia zwykłego (art. 14 pkt 3 i art. 26b ust. 3 PoZ).

Sąd Okręgowy uznał, że nie ma podstaw do odrzucenia odwołania, bowiem analiza skarżonego rozstrzygnięcia prowadzi do wniosku, iż jego przedmiotem jest decyzja administracyjna, zawierająca formalnie wszystkie elementy wymagane brzmieniem art. 107 k.p.a. Stowarzyszenie jako wnioskujący o wydanie decyzji jest także legitymowany czynnie do złożenia odwołania do Sądu Okręgowego.

Sąd Okręgowy, na skutek zarzutów podniesionych przez Stowarzyszenie, doszedł do przekonania, że zaskarżoną decyzję należy uchylić, jako wydaną z naruszeniem art. 7 k.p.a., art. 75 k.p.a., art. 77 §1 k.p.a., art. 80 k.p.a., art. 107 § 3 k.p.a. oraz art. 26a ust. 1 PoZ.

Sąd ten wskazał, że w toku postępowania administracyjnego, Wojewoda zwracał się do Stołecznego Centrum Bezpieczeństwa o przedstawienie informacji. Pismem z 16 stycznia 2024 r., organ został poinformowany, że 11 listopada 2021 r.

organizatorem Marszu Niepodległości nie było Stowarzyszenie, a Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, następne zaś zgromadzenia w latach 2022 i 2023 były organizowane przez Stowarzyszenie. Zarazem, Stołeczne Centrum Bezpieczeństwa wskazało okoliczność, iż pierwotnie 11 listopada 2021 r. na tej samej trasie miało odbyć się zgromadzenie organizowane przez Stowarzyszenie, jednakże od decyzji Wojewody Mazowieckiego zostało wniesione odwołanie, które Sąd Okręgowy uwzględnił, zaś późniejsze zażalenia złożone przez organizatora i Wojewodę Mazowieckiego zostały oddalone przez Sąd Apelacyjny. Zatem na dzień 11 listopada 2021 r. decyzja Wojewody Mazowieckiego była uchylona przez prawomocne wówczas postanowienie Sądu. Dopiero na skutek skargi nadzwyczajnej, postanowieniem Sądu Najwyższego z 20 października 2022 r., sygn. akt I NSNc 247/22, uchylono orzeczenia sądów powszechnych obu instancji i oddalono odwołanie Prezydenta m.st. Warszawy, zaś w konsekwencji do obrotu prawnego wróciła decyzja organu wojewódzkiego i na jej podstawie Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” mogło przeprowadzić zgromadzenia cykliczne w kolejnych latach.

Sąd Okręgowy wskazał, że art. 26a ust. 1 PoZ pozwala stwierdzić, że przywołany przepis zawiera wymogi formalnoprawne warunkujące możliwość zwrócenia się organizatora do wojewody o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń. Pierwszym wymogiem jest tożsamość organizatora, która generalnie nie budzi wątpliwości. Drugim wymogiem jest tożsamość miejsca lub trasy. Sąd stwierdził, że wykładnia językowa nakazuje przyjąć, że musi to być „to samo” miejsce lub „ta sama” trasa. Trzecim wymogiem jest częstotliwość zgromadzeń, co oznacza, że zgromadzenia muszą się odbywać według opracowanego terminarza lub co najmniej raz w roku w dniach świąt państwowych i narodowych. Czwarty wymóg wystąpienia z wnioskiem o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń dotyczy okresu i celu odbywania się takich wydarzeń – w ciągu ostatnich 3 lat zmierzały one w szczególności do uczczenia doniosłych i istotnych dla historii Polski wydarzeń. W ocenie sądu I instancji, naruszenie jakiegokolwiek podanego wyżej wymogu sprawia, że organizator nie może skutecznie wystąpić z wnioskiem do wojewody o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń, ponieważ dochodzi wówczas do przerwania nieodzownej cykliczności zgromadzeń. Wymóg odbywania się podobnych wydarzeń w przeszłości i ich szczególny cel spełniony zaś będzie wówczas, gdy zgromadzenia

tego rodzaju będą miały co najmniej 3-letnią historię (powinny odbywać się w ciągu ostatnich trzech lat, choćby nawet nie w formie zgromadzeń), a ich celem jest w szczególności uczczenie doniosłych i istotnych dla historii Polski wydarzeń. Wymogiem koniecznym jest więc ustalenie, że zgromadzenia odbywały się już w przeszłości. Jednocześnie Sąd Okręgowy stwierdził, że badanie przesłanek wynikających z art. 14 PoZ, pozwala na stwierdzenie, czy organizacja zgromadzenia nie spowoduje opisanych w prawie o zgromadzeniach zagrożeń dla życia, zdrowia, mienia oraz bezpieczeństwa publicznego. Wszelkie wymienione okoliczności, podawane także we wniosku o zgodę na organizowanie zgromadzeń cyklicznych, organ powinien wziąć pod uwagę, rozważyć i wyjaśnić wnoszącemu podstawę swojej decyzji także w tym zakresie.

Sąd Okręgowy stwierdził, że w treści skarżonej decyzji Wojewody Mazowieckiego brak jest jakiegokolwiek odniesienia do ww. okoliczności. Zdaniem Sądu, organ w żaden sposób nie odniósł się do uwagi Stołecznego Centrum Bezpieczeństwa co do zdarzeń świadczących o zmianie stanu prawnego pomiędzy 2021 r. a kolejnymi latami i jakie odnieść mogło to skutki dla wnioskującego. Sąd I instancji przedstawił, że Wojewoda oparł się jedynie na wycinkowo potraktowanym stanie faktycznym, bez czynienia jakichkolwiek rozważań na temat tego, jakie skutki dla praw i obowiązków Stowarzyszenia miało pierwotnie wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji Wojewody Mazowieckiego z 25 października 2021 r., zatem czy skarżący miał obiektywną możliwość skorzystania z przyznanego mu prawa w 2021 r. Wojewoda nie badał także, czy decyzja z 2021 r. ma charakter prawomocny i ostateczny, co rzutuje zarówno na możliwość wydania odmiennej decyzji przez organ w chwili obecnej, jak i możliwość i zakres kontroli sądu powszechnego.

Sąd Okręgowy podał, że w myśl art. 16 § 1 k.p.a., decyzje ostateczne, to decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji bądź wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, iż sąd w postępowaniu cywilnym obowiązany jest uwzględniać stan prawny wynikający z osnowy ostatecznej decyzji administracyjnej, chyba że decyzja została wydana przez organ niepowołany lub w zakresie przedmiotu orzeczenia bez jakiegokolwiek podstawy w obowiązującym prawie materialnym, względnie z oczywistym naruszeniem reguł postępowania administracyjnego tj. art. 156 k.p.a.

Sąd Okręgowy stwierdził zatem, że organ administracyjny powinien był odnieść się do ewentualnych skutków zmiany stanu prawnego i wpływu takich zdarzeń na sytuację skarżącego. Zdaniem tego Sądu, wnikliwej oceny organu administracyjnego wymaga bowiem, czy Stowarzyszenie mogło skorzystać z 2021 r. z uprawnienia do bycia organizatorem zgromadzenia, czy też obiektywnie było tego prawa pozbawione, a dopiero po dokonaniu takich ustaleń stwierdzić, czy i jak należy zastosować art. 26a ust. 1 PoZ w odniesieniu do Stowarzyszenia. Niepoczynienie także żadnych rozważań odnośnie do kwestii wynikających z art. 14 PoZ, zdaniem Sądu Okręgowego, skutkuje niemożliwością merytorycznego rozpoznania odwołania Stowarzyszenia. Sąd stwierdził, że na podstawie uzasadnienia skarżonej decyzji nie jest bowiem w stanie przeanalizować zasadności podnoszonych argumentów Stowarzyszenia odnośnie do naruszenia przepisów art. 26a PoZ oraz art. 57 i 31 ust. 3 w zw. z art. 57 Konstytucji RP oraz art. 11 ust. 1 i 2 i art. 14 w zw. z art. 11 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka.

Sąd Okręgowy podał, że Wojewoda Mazowiecki w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia oparł się jedynie na badaniu przesłanki tożsamości organizatora, pomijając zarazem kompleksową analizę wszelkich innych przesłanek wymaganych art. 26e PoZ, również rzutujących na rozstrzygnięcie administracyjne, które powinny zostać zbadane. Nie zostały zbadane przesłanki skutkujące ewentualną odmową zgromadzenia z art. 14 PoZ oraz pozostałe przesłanki z art. 26a ust. 1 PoZ, m. in. cel zgromadzeń, faktyczna cykliczność oraz obszar.

Sąd Okręgowy podkreślił, że uzasadnienie stanowi integralną część decyzji i jego zadaniem jest wyjaśnienie rozstrzygnięcia, stanowiącego dyspozytywną część decyzji. Obowiązek jego sporządzenia wiąże się także z wyrażoną w art. 11 k.p.a. zasadą przekonywania, która zobowiązuje organy administracji publicznej do dołożenia szczególnej staranności w uzasadnieniu swoich rozstrzygnięć, zwłaszcza tych, które nakładają na strony określone nakazy lub zakazy.

Sąd Okręgowy wskazał, że wynikająca z art. 8 k.p.a. zasada pogłębiania zaufania obywateli do organów Państwa, określa wyraźnie to, co implicite jest zawarte w zasadzie praworządności. Wynika z niej bowiem przede wszystkim wymóg praworządnego i sprawiedliwego prowadzenia postępowania i rozstrzygnięcia sprawy przez organ administracji publicznej, co jest zasadniczą treścią zasady praworządności. Zdaniem Sądu, tylko postępowanie odpowiadające takim wymogom i decyzje wydane w wyniku postępowania tak ukształtowanego mogą wzbudzać

zaufanie uczestników postępowania administracyjnego do władzy publicznej nawet wtedy, gdy decyzje administracyjne nie uwzględniają ich żądań.

Sąd Okręgowy podał, że możliwość dokonania oceny legalności decyzji warunkowana jest spełnieniem wymogów formalnych określonych w art. 107 § 3 k.p.a. Uzasadnienie decyzji ma bowiem na celu wykazanie procesu myślowego, który doprowadził do ustalenia treści rozstrzygnięcia

Sąd Okręgowy podkreślił, że uzasadnienie (faktyczne i prawne) stanowi integralną część decyzji. A zatem, ocenie Sądu nie podlega jedynie jej основа, ale decyzja jako całość, łącznie z uzasadnieniem. Tym samym więc uzasadnienie, którego treść nie pozwala na poznanie motywów, którymi organ kierował się przy załatwianiu sprawy skutkuje wadliwością uzasadniającą uchylenie decyzji z tego powodu, że nie poddaje się kontroli i ocena jej legalności nie jest możliwa. Zdaniem Sądu, samo przy tym stwierdzenie przez organ, że Stowarzyszenie nie spełnia wymogu organizatora zgromadzenia, z pominięciem okoliczności znanych organowi w dacie wydawania decyzji, nie jest dostatecznym wykazaniem toku rozumowania jaki mu przyświecał, ewentualnie wskazuje, iż istotnie nie rozważył on istotnych kwestii dla podjęcia i wyjaśnienia odwołującemu się toku rozumowania organu i podstaw prawnych oraz faktycznych wydanej decyzji. Sąd stwierdził, że powoduje to także niemożność kontroli jej prawidłowości przez Sąd Okręgowy.

Sąd Okręgowy podkreślił, iż rzetelne i klarowne wyjaśnienie przesłanek, którymi kierował się organ wydający skarżoną decyzję, nabiera szczególnego znaczenia w kontekście ciążącego na władzach państwowych obowiązku zagwarantowania pluralizmu, a zatem faktycznego poszanowania wolności zgromadzenia się – co ma także skutek w konieczności zapewnienia skutecznego korzystania z tej wolności, zagwarantowania pokojowego przebiegu wszelkich legalnych manifestacji a także bezpieczeństwa ich uczestników i organizatorów.

Następnie sąd I instancji przywołał art. 11 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Europejska Konwencja Praw Człowieka, EKPC), ratyfikowanej w dniu 19 stycznia 1993 r., zgodnie z którym, każdy ma prawo do swobodnego, pokojowego zgromadzania się, a w myśl ust. 2, wykonywanie tego prawa nie może podlegać innym ograniczeniom niż te, które określa ustawa i które są konieczne w społeczeństwie demokratycznym z uwagi na interesy bezpieczeństwa państwowego

lub publicznego, ochronę porządku i zapobieganie przestępstwu, ochronę zdrowia i moralności lub ochronę praw i wolności innych osób. Sąd wskazał, że zgodnie z orzecznictwem ETPCz, w społeczeństwie demokratycznym prawo do swobodnego pokojowego zgromadzania się jest prawem fundamentalnym, a jego istotą jest możliwość obywateli publicznego wyrażania swoich opinii i sprzeciwu w różnych formach, w tym kwestionowania polityki i decyzji władz, przy czym prawo to nie może być interpretowane w sposób zawężający. Zgromadzenie podlega ochronie z art. 11 EKPCz nawet jeśli jako demonstracja jest uciążliwa, irytująca lub obraźliwa dla osób o innych poglądach, sprzeciwiających się głoszonemu przez uczestników manifestacji hasłom. Wyjątkiem jest zgromadzenie, którego organizatorzy lub uczestnicy mają gwałtowne zamiary lub w inny sposób godzą w fundamenty demokratycznego społeczeństwa. Prawo do wolności pokojowego zgromadzania się nie ustaje nawet jeśli w trakcie demonstracji dojdzie do incydentalnych aktów przemocy lub innych karalnych działań ze strony osób trzecich. Sąd argumentował, że wymóg uprzedniej notyfikacji, czy wręcz uzyskania zgody na przeprowadzenie zgromadzenia publicznego, uzasadniony kwestiami bezpieczeństwa i porządku publicznego, sam w sobie nie stanowi naruszenia art. 11 EKPCz, chyba że jest on tylko pretekstem do uniemożliwienia korzystania z prawa do pokojowego zgromadzania się, zaś władze muszą wykazać że starały się podjąć właściwe działania dla zagwarantowania sprawnego przebiegu zgromadzenia bez względu na jego formę. Obowiązek wcześniejszego zawiadomienia ma zapobiegać zakłóceniom porządku i przestępstwom, a nie jedynie godzić prawa demonstrantów z prawami innych osób, na co pozwala wstępna procedura administracyjna.

Sąd Okręgowy podał jednocześnie, że wolność zgromadzeń nie jest jednakże wolnością nieograniczoną, a jej ograniczenia muszą wynikać z ustawy i odpowiadać testowi proporcjonalności (a zatem warunkom art. 31 ust. 3 Konstytucji RP i art. 11 ust. 2 EKPC). Wszelkie ograniczenia wolności zgromadzeń powinny być zatem po pierwsze przewidziane ustawą, a po drugie niezbędne w społeczeństwie demokratycznym dla ochrony innych konfliktujących się wartości (jak wymienione w art. 11 ust. 2 EKPC).

Z powyższych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji w punkcie 1.

W pozostałym zakresie tj. w części, w jakiej odwołujący się domagał wyrażenia zgody na cykliczne organizowanie przez Stowarzyszenie Marsz Niepodległości reprezentowane przez Bartosza Malewskiego i Jakuba Kalusa

zgromadzenia, zdaniem Sądu Okręgowego, żądanie odwołującego się nie znajduje oparcia w zakresie dopuszczalnych rozstrzygnięć na gruncie art. 16 PoZ. W ocenie Sądu Okręgowego, możliwe orzeczenia mogą jedynie uchylać decyzję na skutek uwzględnienia odwołania lub oddalić odwołanie. Uwzględnienie zaś sformułowanego przez Stowarzyszenie żądania prowadziłoby do wydania orzeczenia zastępującego decyzję administracyjną – brak jest podstaw prawnych do uznania, iż sąd powszechny posiada taką kompetencję. W ramach postępowania opartego na przepisach art. 16 PoZ, sąd powszechny wydaje bowiem jedynie orzeczenie o charakterze kasatoryjnym. Przepisy ustawy PoZ nie przewidują bowiem mechanizmu odwołania do organu wyższego stopnia czy też sądu administracyjnego. Ponadto zastępowanie organu administracyjnego prowadziłoby do pozbawienia możliwości obrony swoich praw ewentualnych innych uczestników, którzy mogliby brać udział w postępowaniu przed organem administracyjnym. W postępowaniu bowiem sądowym z odwołania od decyzji PoZ krąg uczestników i podmiotów legitymowanych jest ustalany w sposób ścisły – niezależnie od tego kto i w jakim charakterze brał udział w postępowaniu administracyjnym a nawet nie jest brane pod uwagę czy podmiot ten posiada interes prawny w złożeniu odwołania. Jest to także szczególnie istotne wobec faktu, że decyzja o przyznaniu lub odmowie przyznania cykliczności zgromadzenia dotyczy praw i wolności szerokiego kręgu obywateli.

Sąd podkreślił jednocześnie, iż w sytuacji zupełnego zaniechania oceny przez organ administracyjny przesłanek z art. 14 PoZ, sąd powszechny musiałby prowadzić *de facto* postępowanie administracyjne, zastępując w tym zakresie organ administracyjny, w zakresie zbadania wystąpienia negatywnych przesłanek, które mogą wpłynąć na decyzję odmowną w przedmiocie wniosku o zorganizowanie zgromadzenia cyklicznego. Z uwagi na bardzo ograniczoną i formalną kontrolę Sądu w oparciu o art. 16 PoZ, takie postępowanie, w ocenie Sądu Okręgowego, jest nieuprawnione i zamykające podmiotom uprawnionym drogę do kontroli decyzji administracyjnej w drodze sądowej w dwóch instancjach.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o przepis art. 520 §2 k.p.c. w zw. z § 8 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 25 października 2015 r.

Zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 2 lutego 2024 r., sygn. akt III Ns 18/24, w sprawie z wniosku Stowarzyszenia „Marsz Niepodległości” z siedzibą w Warszawie w przedmiocie odwołania od decyzji

Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2024 r. znak: WSO-I.6110.1.3.2023 wniósł Wojewoda Mazowiecki, zaskarżając je w części obejmującej pkt 1 i 3, tj. w części obejmującej uwzględnienie odwołania i uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz orzeczenie o kosztach postępowania.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

- 1) naruszenie przepisu art. 14 PoZ w zw. z art. 26e PoZ, poprzez błędną ich wykładnię w ten sposób, że art. 14 PoZ, stosowany odpowiednio do zgromadzeń cyklicznych, zawiera przesłanki warunkujące odmowę wyrażenia zgody na organizację zgromadzenia cyklicznego, podczas gdy przepis ten stanowi o możliwości wydania decyzji o zakazie zgromadzenia przez organ gminy, nie ma zatem zastosowania w postępowaniu o wydanie zgody na organizację zgromadzenia cyklicznego;
- 2) naruszenie przepisów art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., poprzez błędną ocenę materiału dowodowego i przyjęcie, że brak wyjaśnień Wojewody Mazowieckiego w zakresie następstw prawnych wyeliminowania z obrotu jego decyzji z dnia 25 października 2021 r. uniemożliwiało rozpatrzenie wniosku Stowarzyszenia „Marsz Niepodległości” i tym samym wydanie w dniu 31 stycznia 2024 r. decyzji o odmowie wyrażenia zgody na cykliczne zgromadzenie organizowane przez Stowarzyszenie w latach 2024-2026;
- 3) naruszenie przepisu art. 26a ust. 1 PoZ, przez uchylenie zaskarżonej decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2024 r. znak: WSO- I.6110.1.3.2023, podczas gdy sąd prawidłowo ustalił, że 11 listopada 2021 r. Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” z siedzibą w Warszawie nie organizował zgromadzenia z przemarszem od ronda R. Dmowskiego do błoni Stadionu Narodowego w Warszawie, zatem nie została spełniona przesłanka dotycząca tożsamości organizatora, wobec czego wojewoda miał obowiązek negatywnie rozpatrzyć wniosek złożony przez Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” z siedzibą w Warszawie, a wydane decyzja odpowiada prawu.

W związku z powyższym skarżący wniósł o:

1. uchylenie postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 2 lutego 2024 r., sygn. akt III Ns 18/24 w części obejmującej pkt 1 i 3, tj. w części obejmującej uwzględnienie odwołania i uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz orzeczenie o kosztach postępowania;

2. oddalenie odwołania Stowarzyszenia „Marsz Niepodległości” z siedzibą w Warszawie od decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2024 r. znak: WSO-I.6110.1.3.2023;

3. zasądzenie od wnioskodawcy Stowarzyszenia „Marsz Niepodległości” z siedzibą w Warszawie na rzecz uczestnika Skarbu Państwa - Wojewody Mazowieckiego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na zażalenie, Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” wniosło o oddalenie zażalenia Wojewody Mazowieckiego w całości oraz o zasądzenie od Wojewody Mazowieckiego na swoją rzecz kosztów postępowania przed sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie o tyle, o ile prowadziło do uchylenia postanowienia w zaskarżonej części i do przekazania sprawy w tej części Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania zażaleniowego.

Sąd I instancji nieprawidłowo przyjął, że brak odniesienia się przez Wojewodę Mazowieckiego do kwestii wyeliminowania z obrotu prawnego decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 25 października 2021 r., przyznającej Stowarzyszeniu prawo do cyklicznego organizowania zgromadzenia w dniu 11 listopada w latach 2021-2023, nie pozwalał na rozstrzygnięcie aktualnego wniosku Stowarzyszenia o wyrażenie zgody na cykliczne zgromadzenie w latach 2024-2026, a w konsekwencji spowodował niemożliwość dokonania kontroli zaskarżonej decyzji. Wskazana przez Sąd Okręgowy okoliczność jest irrelevantna z punktu widzenia rozpoznawanej sprawy.

Przepisy art. 26a i 26b PoZ stanowią podstawę do wydania przez wojewodę decyzji w przedmiocie zgody na organizację zgromadzenia cyklicznego. Aby zgromadzenie mogło zostać uznane za cykliczne, wymagane jest łączne spełnienie czterech warunków, opisanych w art. 26a ust. 1 PoZ, a odnoszących się do jego następujących cech:

- 1) częstotliwość organizacji,
- 2) tożsamość organizatora,
- 3) tożsamość miejsca,

4) organizowanie podobnych zgromadzeń w przeszłości i ich szczególny cel.

W toku postępowania administracyjnego, Wojewoda Mazowiecki wystąpił do Stołecznego Centrum Bezpieczeństwa m.st. Warszawy oraz do Stołecznego Stanowiska Kierowania Komendy Stołecznej Policji o potwierdzenie, czy Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” w okresie ostatnich 3 lat w dniu 11 listopada w godz. 14:00-19:00 na wskazanym obszarze organizowało zgromadzenia lub inne wydarzenia. Stołeczne Stanowisko Kierowania Komendy Stołecznej Policji, pismem z dnia 29 grudnia 2023 r. odpowiedziało, że na wskazanym obszarze w dniu 11 listopada w 2021 r. w godz. 13:00-16:00 państwowe uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości były organizowane przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, z kolei w 2022 r. i w 2023 r. odbyły się zgromadzenia cykliczne zwołane przez Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości” z siedzibą w Warszawie. Pismem zaś z dnia 16 stycznia 2024 r., Stołeczne Centrum Bezpieczeństwa Urzędu m.st. Warszawy odpowiedziało, że w roku 2021 Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, z okazji Narodowego Święta Niepodległości zorganizował w tej lokalizacji państwową uroczystość patriotyczną z przemarszem od ronda R. Dmowskiego do błoń Stadionu Narodowego w Warszawie, na dowód czego przedstawiono kopię pisma Dyrektora Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych wraz z programem uroczystości.

W oparciu o powyższe dane zapadła decyzja organu z dnia 31 stycznia 2024 r., odmawiająca zgody na cykliczne organizowanie przez Stowarzyszenie zgromadzenia w dniu 11 listopada od 2024 r. do 2026 r. w godz. 14:00-19:00 na wskazanym we wniosku z dnia 12 grudnia 2023 r. obszarze. Wydając zaskarżoną decyzję Wojewoda Mazowiecki ustalił, że nie została zachowana tożsamość podmiotowa, która stanowi jeden z warunków uzyskania zgody na organizację zgromadzenia cyklicznego, tj. wymóg organizacji zgromadzenia publicznego przez wnioskodawcę ubiegającego się o cykliczność tego wydarzenia w okresie ostatnich 3 lat, o czym przesądza art. 26a ust. 1 ustawy.

Rację ma skarżący, że dla ustalenia przesłanki tożsamości podmiotowej z art. 26a ust. 1 PoZ, nie ma znaczenia okoliczność, że postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2022 r. (sygn. akt I NSNc 247/22) uchylone zostało postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 października 2021 r. (sygn. akt V ACz 656/21), oddalające zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 października 2021 r. (sygn. akt IV Ns 128/21),

którym to uchylona została decyzja Wojewody Mazowieckiego z dnia 25 października 2021 r., przyznająca Stowarzyszeniu prawo do cyklicznego organizowania zgromadzenia w latach 2021- 2023. Przepis art. 26a ust. 1 PoZ odnosi się bowiem wyłącznie do tego, czy dany podmiot był „tym samym organizatorem” wydarzenia, którym mowa w tym artykule. Nie ma znaczenia, z punktu widzenia przesłanek art. 26a ust. 1 PoZ, czy podmiot ten został pozbawiony możliwości zorganizowania zgromadzenia i z jakiego powodu. Dlatego nie ma znaczenia dla rozpoznania wniosku Stowarzyszenia z dnia 12 grudnia 2023 r. wydanie przez Sąd Najwyższy 20 października 2022 r. postanowienia, mocą którego uchylono wskazane powyżej postanowienia sądów powszechnych. Wojewoda Mazowiecki nie miał zatem obowiązku rozważenia tego, *„jakie skutki dla praw i obowiązków Stowarzyszenia miało pierwotne wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 25 października 2021 r. zatem czy skarżący miał obiektywną możliwość skorzystania z przyznanego mu prawa w 2021 r.”* (str. 11 v. uzasadnienia SO). Organ powinien odnieść się i odniósł się w powyższym kontekście wyłącznie do tego, czy została zachowana tożsamość podmiotowa organizatora, o której jest mowa w art. 26a ust. 1 ustawy.

Okoliczności podniesione przez Sąd Okręgowy mogłyby mieć znaczenie, ale tylko z punktu widzenia oceny przesłanek określonych w art. 26c ust. 2 PoZ, nie zaś w odniesieniu do przesłanek z art. 26a ust. 1 ustawy. Zgodnie z tym przepisem, wydanie przez wojewodę decyzji o cofnięciu zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń z powodu braku ich organizowania (art. 26c ust. 1 pkt 2 PoZ) jest wyłączone, jeżeli zgromadzenie nie mogło zostać zorganizowane z przyczyn niezależnych od organizatora. Do kategorii przyczyn niezależnych od organizatora należałoby zaliczyć wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji zezwalającej na organizowanie cyklicznych zgromadzeń wskutek orzeczenia sądu, które następnie zostało uchylone wobec skutecznego wniesienia do Sądu Najwyższego skargi nadzwyczajnej. Należałoby wówczas przyjąć, że zgromadzenie nie mogło się odbyć z przyczyn niezależnych od organizatora, a wówczas wojewoda nie mógłby wydać decyzji o cofnięciu zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń w powodu braku ich organizowania. Gdy chodzi jednak o przesłanki z art. 26a ust. 1 PoZ, okoliczność powyższa jest bez znaczenia. Organ miał obowiązek ustalić i ustalił, że nie zachodzi przewidziana w tym przepisie przesłanka tożsamości organizatora. Stwierdził on stanowczo w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, że warunek ten nie został spełniony,

gdyż zgromadzenie nie było w ciągu ostatnich trzech lat organizowane przez tego samego organizatora.

Konkludując, ocena, czy Stowarzyszenie mogło skorzystać w 2021 r. z uprawnienia do bycia organizatorem zgromadzenia, czy też obiektywnie było tego prawa pozbawione, nie miała znaczenia dla stosowania art. 26a ust. 1 PoZ w przedmiotowej sprawie. Z tego powodu, wskazany przez sąd I instancji brak rozważań Wojewody Mazowieckiego w odniesieniu do kwestii obowiązywania decyzji z dnia 25 października 2021 r., w żaden sposób nie rzutował na prawidłowość wydania decyzji z dnia 31 stycznia 2024 r. i nie stanowił przeszkody, by dokonać jej kontroli.

Nietrafnie zarzuca też Sąd Okręgowy, że brak analizy przez Wojewodę Mazowieckiego przesłanek wynikających z art. 14 PoZ, uniemożliwia dokonanie kontroli zaskarżonej decyzji. To samo należy odnieść do pozostałych, innych niż tożsamość organizatora, przesłanek przewidzianych w art. 26a ust. 1 PoZ. Wskazać bowiem należy, że zaskarżoną decyzją, Wojewoda Mazowiecki zakazał zgromadzenia cyklicznego przyjmując brak spełnienia jednego z koniecznych warunków, o którym jest mowa w art. 26a ust. 1 PoZ. Stwierdził, że brak przesłanki tożsamości organizatora uniemożliwia wydanie zgody na organizację zgromadzenia cyklicznego. Powyższe było wystarczające, by odmówić wyrażenia zgody na cykliczne zorganizowanie przez Stowarzyszenie zgromadzenia w dniu 11 listopada od 2024 r. do 2026 r. w godz. 14:19 na wskazanym obszarze. Analiza przez organ w uzasadnieniu decyzji odmawiającej wyrażenia zgody na organizację zgromadzenia cyklicznego z powodu niespełnienia jednej z koniecznych przesłanek z art. 26a ust. 1 PoZ, przesłanek określonych w art. 14 PoZ i pozostałych przesłanek z art. 26a ust. 1 PoZ, nie była niezbędna do wydania stanowczego rozstrzygnięcia w sprawie. Uzasadnienie zaskarżonej decyzji bez wątpienia spełnia wymogi, o których jest mowa w art. 107 § 3 k.p.a. Nadto, wytknięte przez Sąd Okręgowy braki uzasadnienia decyzji, nie mogły mieć istotnego znaczenia dla wyniku sprawy.

Z opisanych powodów nie było podstaw, by stwierdzić, że zaskarżoną decyzję należy uchylić, jako wydaną z naruszeniem art. 7 k.p.a., art. 75 k.p.a., art. 77 § 1 k.p.a., art. 80 k.p.a., art. 107 § 3 k.p.a. oraz art. 26a ust. 1 PoZ. Nie można było też przyjąć, że na podstawie uzasadnienia zaskarżonej decyzji, Sąd Okręgowy nie był w stanie przeanalizować zasadności podnoszonych argumentów Stowarzyszenia odnośnie do naruszenia przepisów art. 26a PoZ oraz art. 57 i 31 ust. 3 w zw. z art.

57 Konstytucji RP oraz art. 11 ust. 1 i 2 i art. 14 w zw. z art. 11 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka. Sąd Okręgowy miał możliwość i zobowiązany był do skontrolowania, czy organ prawidłowo przyjął, że w niniejszej sprawie nie została spełniona przesłanka z art. 26a ust. 1 PoZ, na podstawie której Wojewoda Mazowiecki odmówił Stowarzyszeniu zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń.

W okolicznościach analizowanej sprawy sporny pomiędzy stronami był fakt, czy Stowarzyszenie posiadało przymiot organizatora zgromadzenia w dniu 11 listopada 2021 r., a w konsekwencji, czy przesłanka tożsamości organizatora w ciągu 3 ostatnich lat została przez wnioskodawcę spełniona. Wbrew jednak temu, co twierdzi w zażaleniu skarżący, Sąd Okręgowy okoliczności tej stanowczo nie ustalił. Z jednej strony bowiem Sąd stwierdził, że: *„W związku z istniejącym po 29 października 2021 r. stanem prawnym organizatorem zgłaszającym Marsz Niepodległości na podstawie art. 2 pkt 1 PoZ był Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie”* (str. 8 uzasadnienia SO), z drugiej zaś strony podał, analizując spełnienie przesłanek z art. 26a ust. 1 PoZ, że: *„Pierwszym wymogiem jest tożsamość organizatora, która generalnie nie budzi wątpliwości”* (str. 11 uzasadnienia SO).

Jednocześnie, przyjmując opisaną w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia wadliwość decyzji organu z dnia 31 stycznia 2024 r., w stopniu uniemożliwiającym sądową kontrolę jej prawidłowości, Sąd Okręgowy zaniechał jakiejkolwiek analizy zarzutów wniesionego przez Stowarzyszenie odwołania. Zarzuty odwołania zmierzały zaś do wykazania, że to Stowarzyszenie było organizatorem zgromadzenia publicznego w dniu 11 listopada 2021 r. pn. „Marsz Niepodległości”. Przy czym, dla uzasadnienia tego stanowiska, odwołano się nie tylko do okoliczności faktycznych, związanych z organizacją tego zgromadzenia. Stowarzyszenie podniosło też w odwołaniu zarzuty naruszenia prawa materialnego wprost z ustawy Prawo o zgromadzeniach, w tym m.in. w zakresie błędnej wykładni pojęcia „organizatora” w rozumieniu art. 26a ust. 1 tej ustawy. W odwołaniu wskazano też na zarzuty odnoszące się do naruszenia art. 57 i 31 ust. 3 w zw. z art. 57 Konstytucji RP oraz art. 11 ust. 1 i 2 i art. 14 w zw. z art. 11 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka.

Uchylając się w istocie od rozpoznania zarzutów odwołania od decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 stycznia 2024 r. znak: WSO- I.6110.1.3.2023, Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, której przedmiotem było to odwołanie.

Uzasadnia to, w świetle art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., uchylenie postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Warszawie celem rozpoznania wniesionego odwołania.

Anna Rachocka